

PROTOKOLL

2025-01-20

BEREDNINGS- OCH FLÖDESGRUPP FÖR HÖJE Å
VATTENRÅD

Tid & datum: kl 13.00-16.30, måndagen den 20 januari 2025

Plats: Bruksgatan 22 Lund, Sockerbetan plan 5

Bilagor: 5.1: Åtgärdslista inklusive aktuella åtgärder
6.1 Samråd MAXIMA VA SYD
7.1: Resultat från recipientkontrollen
8.1: Årsredovisning 2024
8.3 Förslag på Ramavtal Reparation och underhåll
8.5: Uppdrag till konsult och kansli

Bilagor går att hitta i följande Google Drive länk under aktuellt datum: [Länk till bilagor](#)

Närvarande:

Helena Björn	Lomma kommun		
Elin Fager	Staffanstorp kommun		
Jesper Persson	Lunds kommun		
Christoffer Bonthron	Höje å vattenråd		
Elin Svensson	Höje å vattenråd		
Rebecka Nilsson	Ekologigruppen		
Sebastian Appelqvist	Lunds kommun	Avvek	13.30

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2024-12-09 tas upp

Dagordningen

Punkt 7.2 tas först på dagordningen.

BG/FG beslutar

- att välja Elin Fager till justeringsperson
- att lägga föregående protokoll till handlingarna
- att godkänna dagordningen med ändringar

2. Genomgång av viktiga ärenden på föregående styrelsemöte/AU

Inget att ta upp

3. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2024-12-18 Delrapport LOVA Pilotprojekt - offgrid pumplösningar för näringsämnesreduktion

2024-12-18 Delrapport LOVA Pilotprojekt KMV markavvattning

2024-12-18 Delrapport LOVA Tvåstegsdike Bjällerup Höje å

Recipientkontroll

2024-12-12 Månadsrapport recipientkontroll

Vattenförvaltning/övrigt

Inga anmälningar

Arbetsutskott

Inga anmälningar

Förslag till beslut

- att lägga anmälningarna till handlingarna

4. Flödesgruppen*

* Flödesgruppen tillkom efter stora översvämningar 2007 och efterföljande år. Kommunerna utökade vattenrådets kommunavgift till ungefär det dubbla för att även arbeta med åns flödesproblematik. Gruppens främsta syfte har varit att öka kunskapen om åns hydraulik och hydrologi, tillskapa nya möjligheter till fördröjning samt utveckla nya metoder och arbetssätt för att minska riskerna för översvämning.

4.1

Flödesgruppens åtgärdslista

Bilaga 4.1

Punktens innehåll hanterades under punkt 5.1.

4.2

Laget runt

Lomma kommun: Helena informerade om, för kännedom, att Lomma kommun bjudits in att granska Danmarks vattenplan. Lomma har även fått från vattenmyndigheten att de begär in uppgifter om dagvattendammar och små avlopp.

Lunds kommun: Jesper informerade om Lunds omorganisation och att hans främsta arbetsuppgifter nu är att han ska se över styrande dokument. Bland annat kollar han på Vattentjänstplanen, vad den innebär och hur vi ska hantera frågorna. Även dagvattenplanen ska omarbetas. Samtal med kommunkontoret pågår och det har startat en process om klimatanpassning och kommunikation.

Staffanstorps kommun: Elins ersättare Johanna Wahlgren tillträder 27/1. Detta innebär att hon hinner gå bredvid Elin ett par veckor innan Elin avslutar sin tjänst. Johanna är miljövetare och kommer närmast från VA SYD.

VA SYD närvarade inte men Christoffer informerade om att han nyligen haft ett möte med VA SYD och då pratat om att de saknas i representationen av beredningsgruppen och styrelse inte bara för Höje å utan även Kävlingeån och Sege å. VA SYD meddelade att man ska se över detta inom sin organisation.

Kansliet informerade om att vattenrådet just nu medverkar i tre samarbeten med Lunds kommun kopplat till fördröjning och flödesrelaterade åtgärder. Det gäller Norra Annehem, Linero och Rinnebäcksdammarna. Diskussion fördes om att

vattenrådets resurser ska gynna samtliga kommuner och man bör sträva mot att utöka kontakten med samtliga kommuner så att samarbeten förenklas. Det togs även upp att kommunernas representanter i BG/FG bör ha koll på planarbetet i sin kommun och koppla in vattenrådet i dessa processer. Slutligen diskuterades det att vattenrådet i sådana här projekt, när det delvis handlar om rening av dagvatten, ska vara noga med kostnadsfördelningen mellan vattenrådet och kommun och/eller VA-huvudman.

BG/FG beslut

- att flödesgruppen har tagit del av redovisad information

5. Åtgärdsprogram

5.1 Höje å åtgärdsprogram 2022–2027

Rebecka informerade om nyheter i det pågående arbete inom Höje å

Våtmark Skönabäck

Anmälan om vattenverksamhet är inskickad.

Återvätning Skönabäck

Framtagande av samrådsunderlag inför tillståndsansökan pågår. Ekologigruppen har kommit fram till ett tillvägagångssätt där man kan göra entreprenaden i två etapper, meandring och en mindre del återvätning först, och där man då gör anmälan om vattenverksamhet redan nu för den delen. Sedan den större återvätningen som kräver tillståndsansökan. Detta för att projektet ska rulla på och undvika att hela projektet fastnar i MMD.

Alberta infiltrationsanläggning

Entreprenaden slutfördes i december 2024 och anläggningen är igång. Nu börjar utvärderingsfasen.

Tvästegsdike Höje å

Rebecka har fått muntligt besked från domstol att vi kan förvänta oss domen i januari/februari. Länsstyrelsen har inte beviljat förlängning av LOVAN ännu utan vi ska höras av efter dom från domstolen för att se hur prognosen för anläggning 2025 ser ut.

Bevattningsvåtmark Fjelle

Inväntar svar från Svenska kraftnät om att få lägga massor under deras ledning. Efter ett godkännande från Svenska kraftnät ska anmälan om vattenverksamhet skickas in.

KMV markavvattning pilotprojekt

Dialog i Björkesåkraån och Olstorpsån ska hållas i februari och markägarna från Önnerupsbäcken (och Råbydiket) bjuds med på studiebesök vid Tullstorpsån. Under denna punkt passade Rebecka även på att avhandla punkt 5.3. Rebecka började med att förtydliga vad som gjorts i biotopkarteringen. Man har kollat på vilka processer som naturligt sker i vattendraget, erosion och sedimentation, och hur dessa beter sig i nuvarande form. Rebecka presenterade sedan vilka åtgärder som presenterades för Önnerupsbäcken på dialogmöte 1 samt hur markägarnas respons till de olika åtgärderna varit. Markägarna hade generellt ställt sig mer

positiva till åtgärder som tvåstegsdike och trädplantering men mindre positiva till exempelvis meandring. Diskussion fördes kring hur kategoriseringen till KMV är positivt eller negativt för vattenrådets arbete och markägarnas motivation till åtgärder. Helena lyfte frågan om man kan göra simulering i exempelvis Önnerupsbäcken för att se var åtgärder skulle ge bäst effekt. Kansliet tar den frågan vidare och diskuterar det med Ekologigruppen framåt.

BG/FG beslutar

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering
- att lägga informationen till handlingarna

5.2 Flerårsplanering åtgärdsprogrammet etapp 2025–2027

Kansliet presenterade den flerårsplan som tagits fram gemensamt med konsulten. Tanken är att planen ska underlätta det strategiska arbetet och ge en bättre överblick på konsulttimmar och planerade entreprenadarbeten samt underlätta planeringen av att sökt extern finansiering. Planeringen kommer under 2025 att arbetas fram och kompletteras. Beredningsgruppen önskade att Exceldokumentet återkommer som bilaga lite då och då för att se hur arbetet fortlöper. Diskussion fördes gällande om fler saker kan läggas in i dokumentet, men man landade i att det är bättre om man försöker hålla den lite avskalad och börja med att bygga upp de viktigaste delarna.

BG/FG beslutar

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering
- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

5.3 Pilotprojekt KMV

Punktens innehåll behandlades under punkt 5.1

6. Vattenförvaltning

6.1 Samråd om MAXIMA VA SYD

Bilaga 6.1

Beredningsgruppen har fått i uppdrag av styrelsen att ta fram ett yttrande om VA SYDs avloppsreningsverk MAXIMA. Lomma har skickat sitt yttrande så att kansliet kan se vad Lomma valt att ta upp. Jesper uttryckte att det är viktigt att eventuell problematik med förändrad flödessituation undersöks, dels eftersom det blir en förändring av nuvarande vattenföring, dels att effekter av exempelvis tillskottsvatten beaktas med att flödena ändras. Beredningsgruppen tyckte enhälligt att man bör vara väldigt tydlig i yttrandet med vad man saknar i underlaget och vilka frågor man anser att MKB ska innehålla. Jesper har inte fått underlaget för Lunds kommuns räkning men undersöker vem som fått den och kollar om det svaras och hur kommunen svarar.

BG/FG beslutar

- att kansliet sammanställer yttrande inför nästkommande styrelsemöte
- att kansliet skriver ett utkast på yttrande som sedan skickas till beredningsgruppen för synpunkter
- att Jesper kollar upp vem på Lunds kommun som svarar och ser över innehållet

- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

7. Recipientkontroll

7.1 Information från recipientkontrollprogrammet **Bilaga 7.1**
Elin informerade om resultat från senaste recipientkontrollen, november 2024. Dalbyån Bjällerup (provpunkt 11) visade sig vid provtagningen vara ovanligt höga och man gjorde en omanalys av provet. Omanalys av fosfor, kväve och konduktivitet gav liknande resultat som vid första analysen. Man har inget givet svar på varför resultaten denna gång var så höga men diskussion fördes kring om det kan bero på breddning från VA SYDS damm (H25).

BG/FG beslutar

- att kansliet frågar VA SYD om dammen (H25) breddat och återkopplar på nästa beredningsgruppsmöte
- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

7.2 Uppföljning av missbildade öringar i Vallkärrabäcken **Bilaga 7.2**
Sebastian Appelqvist från Miljöenheten på Lunds kommun närvarade för att berätta om kommunens arbete gällande åtgärder i Vallkärrabäcken samt planen framåt gällande utsläppen från deponin. Då rapporten från 2024 års undersökning visar en fortsatt relativt hög andel missbildade öringar hade BG/FG efterfrågat denna information på dagens möte.

Sebastian började med att berätta bakgrunden i ärendet. År 1999 utförde man det första fisket där man samanställde de missbildade individerna. År 2013 anlades reningsdammar på Sankt Hans backar i anslutning till deponin. Reningsdammarna har utformats för att bryta ner de organiska miljögifterna vilka är de som missbildar öringarna. Deponin innehåller mycket blandat avfall och man vet inte riktigt allt innehåll. Elfiskeundersökningar i södra och norra grenen av Vallkärrabäcken har utförts årligen sedan 2009 inom Renhållningsverkets egenkontroll. Just nu håller kontrollprogrammet för reningsdammarna på att arbetas om då det nuvarande är från 2015. Framåt så ska en ny indikator istället för PAH läggas till men vilken det ska vara har inte fastställts ännu. PFAS och flamskyddsmedel har även lagts till och dammarna underhålls med kontinuerligt skötselarbete.

Diskussion fördes gällande vad man gör av det som rensas bort från dammarna. Sedimentet måste man ju lämna iväg som avfall, men träd och buskar regleras inte i lagstiftning som avfall. Om dessa läggs i anslutning till dammarna återförs ju föroreningar som växtligheten tagit upp när dessa sedan förmultnar.

Diskussion fördes även att det blir missvisande i årliga rapporten från elfisket när antalet individer varierar kraftigt från år till år samt när ett mycket fåtal individer och ibland inga alls ger till grund för analys och resultat. Man framförde även från beredningsgruppen att man hade önskat att ett urval av de missbildade individerna provtas för att se vilka ämnen och föroreningar de innehåller. Man framförde även att man bör kolla noga på om antalet missbildning hos just årsungarna minskar för att se nedärvningsfrekvensen. I sammanställning för elfisket över åren påstår i rapporten att man se en procentuell minskning i antalet missbildade individer men detta ansåg beredningsgruppen som missvisande med

tanke på att man har svårt att hitta individer till sammanställningen. Man ansåg slutligen att diagrammen i rapporten är svåra att förstå och diskussion fördes kring problematiken kring när viktiga resultat vävs in i svårtolkad statistik. Detta gör att informationen svårtillgängliggörs för mottagaren.

BG/FG beslutar

- att beredningsgruppen följer upp renhållningsverkets analys från elfisket årligen
- att beredningsgruppen stämmer av synpunkter via mejl kring 2023 års rapport för att skicka till Miljöenheten
- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

8. Administration/övrigt

8.1 Förslag till årsredovisning 2024 Bilaga 8.1

Elin S informerade kort om förslaget till årsredovisning och verksamhetsberättelse för bokslut 2024.

Synpunkten inkom på att man önskar hänvisning till rapporten om flödesreglering i befintliga dammar under rubriken för detta i redovisningen. Önskemål inkom på att utöka texten kring recipientkontrollen och förtydliga delarna om åtgärdsprogrammet och vattenförvaltning. Detta kan dock prioriteras till årsredovisningen för 2025.

BG/FG beslutar

- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

8.2 Aktivitet och föreläsare under årsstämma

Under mötet diskuterades möjliga teman för årsstämman. Förslag om att utöka Ekologigruppens tid att tala under stämman togs upp. Beredningsgruppen såg det som ett bra förslag att utöka tiden och på så sätt kunna berätta om vattenrådets åtgärdsarbete i nuläge samt framtidsplaner.

Gällande eftermiddagsaktivitet var mötet överens om att det var ett bra förslag att besöka Offgridanläggningen i Alberta. Även förslag om att besöka Vallkärrabäcken eller Höje å sträckan nedströms Lomma kyrkbro föreslogs och dessa mottogs även väl. Kansliet tar med förslagen till styrelsen.

BG/FG beslutar

- att komma med eventuella ytterligare förslag till Kansliet innan 28/1

8.3 Ramavtal reparation och underhåll Bilaga 8.3

Rebecka presenterade kort förslag till ramavtal för Reparation och underhållsåtgärder inom Höje å och Kävlingeåns avrinningsområden. Förslaget är ännu inte helt klart och några frågeställningar kvarstår som man önskade Beredningsgruppens inspel på. Se nedan frågor

- Vilket takpris bör man ha för ramavtalet och bör takpriset vara gemensamt eller separat med KVR?
- Hur ska rangordning ske och hur ska uppdragen tilldelas?

Elin berättade att kansliet tidigare bett upphandlingsenheten om hjälp i frågan men fått svar att man inte kunde få hjälp med ramavtal för entreprenad. Dock har kansliet nyligen fått vetskap om att upphandlingsenheten eventuellt har en

kontakt till konsult (upphandlad av Lunds kommun) som kan hjälpa. Elin kollar med upphandlingsenheten om man kan få hjälp att granska Ekologigruppens utkast. Ambitionen är fortsatt att ramavtalet ska upphandlas snarast så att de första fysiska åtgärderna görs i höst.

BG/FG beslutar

- att beredningsgruppen ger kansliet i uppdrag att upprätta ett takpris i upphandlingen utifrån behovet och att budget i nästa steg bestämmer omfattningen på åtgärderna
- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

8.4 Kommunikation

Punkten bordlades.

BG/FG beslutar

- att bordlägga punkten

8.5 Uppdrag till kansli och konsult

Bilaga 8.5

Punkten bordlades

BG/FG beslutar

- att bordlägga punkten

8.6 Övrigt

Avtackning för Elin Fager hölls.

Christoffer informerade om att den ekonomiska kompensation som vattenrådet erbjudit markägaren vid Ladugårdsmarken, enligt styrelsebeslut i september 2024, nu accepterats och kommer betalas ut inom kort.

BG/FG beslutar

- att beredningsgruppen har tagit del av redovisad information

8.7 Sammanträdestider 2025

Styrelsen		
09:00 på tisdagar	2025-02-11	Staffanstorp
	2025-04-15	Teams
	2025-05-27	Årsstämma, Habo gård
	2025-09-16	Kristallen, Lund
	2025-11-25	Teams
Arbetsutskottet		
10:00 via Teams	2025-01-28	Teams
	2025-04-01	Teams
	2025-09-02	Teams
	2025-11-11	Teams
Berednings/flödesgrupp		
13.00 på tisdagar i Lund	2025-01-20	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-03-11	Bruksgatan 22, Sockerbetan

	2025-06-10	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-08-26	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-10-14	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2025-12-09	Bruksgatan 22, Sockerbetan

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8.8

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/FG godkänna publiceringen efter justering.

BG/FG beslutar

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

För

HÖJE Å VATTENRÅD

Jesper Persson
Ordförande BG

Helena Björn
Ordförande FG

Elin Svensson
Samordnare